

عنوان طرح : دیدگاه‌های دانشجویان دانشگاه پیام نور منطقه ۶ در رابطه با عوامل موجود در آموزش از راه دور در سال تحصیلی ۷۹-۸۰

مجری طرح : دکتر منیژه کرباسی

مدت اجرا : ۹ ماه

چکیده :

هدف عمده این پژوهش بررسی دیدگاه‌های دانشجویان دانشگاه پیام نور منطقه ۶ نسبت به عوامل موجود در آموزش از راه دور بوده است. دانشگاه پیام نور به عنوان تنها متولی نظام آموزش از راه دور در ایران، در زمان اجرای تحقیق، ۲۰۲۴۶۷ نفر دانشجو را در رشته‌های مختلف علوم انسانی، علوم پایه و مهندسی، با شیوه‌های خاص خود که بیشتر استفاده از متون نوشتاری خودآموز، کلاس‌های رفع اشکال گروهی، جلسات رفع اشکال فردی و در مواردی استفاده از کارگاه‌ها، آموزشگاه‌ها و رسانه‌های دیداری و شنیداری است، تحت پوشش دارد. در این پژوهش، نگرش دانشجویان نسبت به برنامه‌های دانشگاه، روش‌ها، محتوای منابع درسی، استاد، ارزشیابی، فضای فیزیکی و روانی مورد بررسی قرار گرفته و مراکز مختلف دانشگاهی در منطقه ۶ و گروه‌های مختلف دانشجویی از نظر سن، جنس، وضعیت تأهل، وضعیت اشتغال و رشته تحصیلی مورد مقایسه واقع شده‌اند.

نمونه آماری پژوهش شامل ۲۲۵ نفر از دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۷۸-۷۹ در مراکز اسلام آباد، توسرکان، کرمانشاه و همدان مجریان همزمان رشته‌های علوم پایه و علوم انسانی بوده است که تا زمان اجرای تحقیق به مدت یک سال و نیم در مراکز آموزشی حضور داشته و با جنبه‌های مختلف این نظام آشنا شده‌اند. انتخاب آنها به صورت تصادفی طبقه‌ای انجام پذیرفته است.

ابزار تحقیق، پرسشنامه‌ای مشتمل بر ۴۰ سؤال بسته در مقیاس لیکرت و یک درخواست از دانشجویان برای ارائه سه پیشنهاد در رابطه با بهینه‌سازی آموزش از راه دور بوده است. برای تحلیل یافته‌ها برحسب مورد از آزمون t و تحلیل واریانس یکطرفه استفاده شده است.

نتایج پژوهش نشان داده است که :

الف- بین عوامل مختلف موجود در آموزش از راه دور تفاوت معنی‌دار وجود داشته است. مطلوب‌ترین عوامل ارزشیابی و محتوای منابع درسی بوده که در نظام متمرکز آموزش از راه دور فراگیرترین موضوعات می‌باشند و نامطلوب‌ترین آنها نیز فضای فیزیکی و روانی بوده است.

ب- بین نگرش دانشجویان نسبت به آموزش از راه دور در سنین مختلف تفاوت معنی‌دار وجود داشته و دانشجویان مسن‌تر نگرش مثبت‌تری نسبت به جوان‌ترها داشته‌اند.

ج- بین نگرش دانشجویان زن و مرد، نسبت به آموزش از راه دور تفاوت معنی‌دار وجود نداشته است؛ گرچه مردان با دارا بودن میانگین بالاتر، ظاهراً نگرش مثبت‌تری نسبت به این نظام آموزشی داشته‌اند.

د- بین نگرش دانشجویان مجرد و متأهل نسبت به آموزش از راه دور تفاوت معنی‌دار وجود داشته است و دانشجویان متأهل نگرش مثبت‌تری نسبت به این نوع آموزش ابراز داشته‌اند.

ه- بین نگرش دانشجویان شاغل و غیر شاغل نسبت به آموزش از راه دور تفاوت معنی‌دار وجود داشته است. به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که دیدگاه افرادی که مسئولیت‌های خانوادگی یا شغلی داشته‌اند و همزمان توانسته‌اند به امر تحصیل نیز بپردازند، نسبت به این نظام آموزشی مثبت‌تر بوده است.

و- بین نگرش دانشجویان رشته‌های علوم انسانی و علوم پایه نسبت به آموزش از راه دور تفاوت معنی‌دار وجود نداشته است. گرچه دانشجویان رشته‌های علوم انسانی با دارا بودن میانگین بالاتر نگرش مثبت‌تری را نسبت به این نظام آموزشی ابراز داشته‌اند.